

کاربرد یک مدل اصلاح شده برای بررسی خود تجمعی متانول و اتانول در تتراکلرید کربن با استفاده از اسپکتروسکوپی NMR

لیلا پاپی و دکتر حمید مدرس

ایران، تهران، خیابان حافظ ۴۲۴، دانشگاه امیرکبیر، دانشکده مهندسی شیمی،

تلفن: ۰۲۱-۶۴۵۴۴۳۱۷۶ - ۰۲۱-۶۴۵۸۴۷۰ فاکس: ۰۲۱-۶۴۵۸۴۷۰

First Author E-Mail: P8014103@cic.aut.ac.ir

چکیده

خواص ترمودینامیک پیوند هیدروژنی محلولهای شامل سیستم دوتایی الکلهای (متانول و اتانول) در حلال تتراکلرید کربن برای دماهای ۳۰۸، ۳۱۸، ۳۲۸ و ۳۳۸ کلوین توسط اسپکتروسکوپی رزونانس مغناطیسی هسته [NMR] بررسی شده است. یک مدل اصلاح شده برپایه دو مدل تجمع بدون مبادله گرما و تجمع ثابت تعادل تغییر پذیر برای برداش داده های اسپکتروسکوپی بکار می رود. ضرایب فعالیت γ و خواص فزونی ترمودینامیک (G^E, H^E) تجمع الکلهای توسط این مدل اصلاح شده محاسبه می شود و نتایج با داده های اندازه گیری فشار بخار مقایسه می شود. محاسبه تغییرات نسبی جابجایی شیمیایی در محلولهای غیر قطبی و تعیین پیوند هیدروژنی بدون استفاده از داده های ویژه NMR امکان پذیر است.

واژه های کلیدی: پیوند هیدروژنی؛ اسپکتروسکوپی (NMR)؛ ثابت تجمع؛ مدل AA؛ مدل AVEC

مقدمه

پیوند هیدروژنی بر هم کنشها و تشکیل گونه های پلیمری موجود است از جمله: پراکندگی نوترون [۲-۴]، پراش اشعه X [۵-۶]، اسپکتروسکوپی IR [۷-۸] و سایر روشها. اسپکتروسکوپی رزونانس مغناطیسی هسته (NMR) یک روش طیف سنجی اصلی است. گاتوسکی (Gutowsky) و سایک (Saika) [۹] نشان دادند که جابجایی شیمیایی مشاهده شده برای کمپلکس تشکیل شده، δ_0 ، میانگین وزنی جابجایی شیمیایی پروتون آزاد است که فاکتورهای کسر وزنی از کل پروتونها پیوند هیدروژنی در حال تعادل می باشد.

سالیان زیادی است که با استفاده از اطلاعات طیف سنجی بر روی بر هم کنش شیمیایی و فیزیکی حلال - حل شونده مطالعه میشود. نتیجه این مطالعات مدلهای بیشمار است که برای تعیین خواص ترمودینامیک از آن استفاده می شود. بر هم کنشها بین حلال و حل شونده می تواند از نوع تجمع یا حلال پوشی باشد که این بستگی به نوع حلال دارد در ترکیبات غیر قطبی این بر هم کنش از نوع خود تجمعی می باشد. کمپلکس تشکیل شده در محلولها می تواند خطی (ساختار باز) - حلقوی (ساختار بسته) باشد که بر حسب نوع حلال موقعیتهای جذب متفاوتی در مطالعات اسپکتروسکوپی دارد. [۱] روشهای متفاوتی برای ارزیابی